

Vzorec	Sek.	Kv.	SE	Opredelitev	Vrsta	Kost-zob	Število	Datacija
34		4	25	269	jama ob objektu 5	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. ZB
64		4	17, 28	314	objekt 23	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. MŽD
29		2		246	srednje velika jama	Indet. spec.	indet. fr.	do 10 fr. ZB
86		1	38	425	objekt 3	Indet. spec.	indet. fr.	2 fr. ZB
35		4	13	232	naplavina	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. ZB
65		4	14	326	objekt 5	Indet. spec.	indet. fr.	2 fr. ZB
36		4	25	323	objekt 5	Indet. spec.	indet. fr.	2 fr. ZB
69		4	18, 29	314	objekt 23	Indet. spec.	indet. fr.	2 fr. MŽD
102		1	73	599	objekt 1	Indet. spec.	indet. fr.	3 fr. ZB
99		4	13, 24	232	naplavina	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. ZB
114		4	281	851	objekt 19	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. ZB
111	sonda 8		36A	816	peč	Ovis s. Capra	phalanx 2	1 fr. ZB
111	sonda 8		36A	816	peč	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. ZB
91		1	39	544	objekt 3	Indet. spec.	indet. fr.	7 fr. ZB
165		6	13	1268	srednje velika jama	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. ZB
164		6	13	1268	srednje velika jama	Indet. spec.	indet. fr.	2 fr. ZB
146		4	33A	vrh 873	objekt 19	Indet. spec.	indet. fr.	3 fr. ZB
70		4	18, 29	314	objekt 23	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. MŽD
169		6	14	1424	objekt 20	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. ZB
150		1	51A	1180	naplavina	Indet. spec.	indet. fr.	3 fr. ZB
16		1	13	134	srednje velika jama	Indet. spec.	indet. fr.	4 fr. ZB
171		4	40A	1404	naplavina	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. ZB
175		6	/	1414	objekt 17	Indet. spec.	indet. fr.	14 fr. ZB
127		6	69	909	peč	Indet. spec.	indet. fr.	7 fr. ZB
181		6	13	1428	objekt 20	Indet. spec.	indet. fr.	4 fr. ZB
77		1	17A	370	naplavina	Indet. spec.	indet. fr.	7 fr. ZB
79		1	42	465	objekt 2	Indet. spec.	indet. fr.	4 fr. ZB
38		4	3	252	objekt 6	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. ZB
50		4	13	271	objekt 5	Indet. spec.	indet. fr.	4 fr. ZB
57		4	14	271	objekt 5	Indet. spec.	indet. fr.	1 fr. ZB
56		4	25	271	objekt 5	Indet. spec.	indet. fr.	4 fr. ZB

103 Popis živalskih ostankov z najdišča Zgornje Radvanje (izkopavanja v letih 2007 in 2008) po posameznih kontekstih. Obrazložitev okrajsav: ZB – zgodnja bakrena doba; MŽD – mlajša železna doba.

8.5 Arheobotanične analize

Tjaša Tolar

V pregled in obdelavo smo prejeli 12 vzorcev z izločenimi semeni/plodovi in dva vzorca razdrobljenega oglja, pomešanega z zemljino, ki naj bi predstavljala ostanke dveh objektov iz obdobja zgodnjega eneolitika, vse z najdišča Zgornje Radvanje (izkopavanja 2007–2008).

Arheobotanični ostanke semen/plodov in oglja s tega najdišča so ohranjeni v slabem zoglenelem stanju, zato pogosto identifikacija do vrste natančno ni mogoča. V primerih, ko je ta mogoča, so ostanke navadno ohranjeni v nezoglenelem stanju in zato zelo verjetno recentnega izvora (glej sl. 104).

Pri identifikaciji smo uporabili stereomikroskop Leica MZ75, slikovne ključke (npr. Cappers *et al.* 2006; Schweingruber 1990) ter lastno referenčno zbirko semen, plodov in oglja. Strokovna nomenklatura (tj. poimenovanje rastlinskih vrst) sledi *Mali flori Slovenije* (Martinčič *et al.* 1999).

8.5.1 Rezultati in kratka razprava

Pet vzorcev nedvomno vsebuje ostanke gojenih rastlin, in sicer fragmente zoglenelih semen/plodov metuljnic oz. stročnic (najverjetneje graha) in žit (ječmena ali pšenice). Med ostalimi identificiranimi ostanki prevladujejo dobro ohranjena semena bele metlike, ruderalne rastline, ki je prisotna v šestih vzorcih (sl. 104). Poleg metlike sta v dveh vzorcih identificirani še dve ruderalni vrsti, zebat in muhič. Ker so ostanke vseh treh omenjenih vrst zelo dobro ohranjeni, jih imamo za recentne, zato jih iz nadaljnje razprave izključujemo. Oba fragmenta graha sta bila najdena v zgodnjeeneolitskih jamah, fragmenti žit pa tako v jamah kot tudi v zgodnjeeneolitski hiši (objekt 1).

Oglja je bilo v arheobotaničnih vzorcih izjemno malo (glej sl. 104). Posebna vzorca oglja (sl. 105), ki naj bi predstavljala ostanke konstrukcije dveh zgodnjeeneolitskih objektov (5 in 22), sta bila slabo ohranjena in komaj določljiva. Predstavljata ostanke venčastoporoznega listavca, najverjetneje hrasta ali jesena.

Vz. fl.	Sek.	Kv.	SE	Opredelitev	Semena/plodovi		N (število)	Ohranjenost	Oglje	Datacija
					Slovensko ime	Latinsko ime				
164	6	13	1268	srednje velika jama	metuljnice (cf. grah)	<i>Fabaceae</i> (cf. <i>Pisum</i>)	1 frg.	C		ZB
					žito	<i>Cerealia</i>	1 frg.	C		
					NIDENT		2	C		
1	1	13	98	prazgodovinski grob	bela metlika	<i>Chenopodium album</i>	3	NC		ZB
					zebrat	<i>Galeopsis</i> sp.	1	NC		
9	4	14	324	objekt 5	bela metlika	<i>Chenopodium album</i>	5	NC		ZB
					sivozelena muhvič	<i>Setaria pumila</i>	1	?rec.		
18	1	42	510	srednje velika jama					1 frg.	ZB
19	1	38	542	srednje velika jama	bela metlika	<i>Chenopodium album</i>	1	NC		ZB
					NIDENT		1	NC/C		
23	1	73	623	objekt 1	žito	<i>Cerealia</i>	1 frg.	C		ZB
24	1	73, 76	625	objekt 1	bela metlika	<i>Chenopodium album</i>	4	NC		ZB
26	6	24	991	srednje velika jama	žito	<i>Cerealia</i>	1 frg.	C	3 frg.	ZB
27	2		213	srednje velika jama	žito	<i>Cerealia</i>	1 frg.	C	2 frg.	ZB
31	5, 6	8, 14A	1420	objekt 20	žito	<i>Cerealia</i>	1 frg.	C		ZB
					metuljnice (cf. grah)	<i>Fabaceae</i> (cf. <i>Pisum</i>)	1 frg.	C		
43	4	26	277	srednje velika jama	bela metlika	<i>Chenopodium album</i>	1	NC		ZB
44	4	25	267	srednje velika jama	bela metlika	<i>Chenopodium album</i>	6	NC		ZB

104 Določena semena v vzorcih iz flotiranega materiala. C – zoglenel, NC – nezoglenel, frg. – fragment, rec. – recenten, ZB – zgodnja bakrena doba/eneolitik.

Vz.	Sek.	Kv.	SE	Opredelitev	Oglje	Vrsta	Datacija
116	4	187	853/854	objekt 22	venčasto porozen listavec slabo ohranjen	cf. hrast, jesen (<i>Quercus</i> sp., <i>Fraxinus</i> sp.)	ZB
45	4	25	267/268	jama ob objektu 5	venčasto porozen listavec slabo ohranjen	cf. hrast, jesen (<i>Quercus</i> sp., <i>Fraxinus</i> sp.)	ZB

105 Določena vzorca oglja iz zgodnjeeneolitskih hiš s poglobljenimi tlemi. ZB – zgodnja bakrena doba/eneolitik.

8.5.2 Sklep

Zogleneli rastlinski makroostanki z najdišča Radvanje 2007 povedo nekaj o poljedelskih dejavnostih, tj. o gojenju stročnic (vsaj graha) in žit (ječmena ali pšenice) v obdobju zgodnjega eneolitika. Vse tri kulturne rastline so poznane tudi iz obdobja eneolitskih kolišč, kjer so rastlinski makroostanki zaradi z vodo prepojenih ilovnatih tal neprimerno bolje ohranjeni (Tolar *et al.* 2011; Tolar 2018). Pri izgradnji objekta 5 in 22 je bil najverjetneje uporabljen trden in trajen les, tj. les hrasta oz. jesena, čigar dobre lastnosti so poznali tudi koliščarji z ljubljanskega barja (npr. Čufar *et al.* 2009; Tolar *et al.* 2012).